

KANDIDATNUMMER 3113

Sidetall 14 av 14

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

3113

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Før det første er det geografiske betydning som vil si at de som har tradisjonelt bodd for lenge. Før det andre er den etniske folkegruppe 'samer' ^{samer/folk}

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten i dag er det nordligste deler av verden som omfatter Norge, Sverige, Finland og Russland. Dette er området hvor samene har bodd opprinnelig.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

De kan basere sin identitet på genetisk, morsmål, personlig ønsker eller kombinasjoner av disse tre.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

I gamle dager bodde samer i siida systemet. De levet av fangst og jaget i lag. Denne lager kalles siida. De bosatte seg på boplass og landsbyer. De flyttet på et sted til annet mange ganger i løpet av året for å utnytte naturens ressurser.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Årsaken for dette er at samene bodde aldri på et sted sammen med andre samer. De er spredt og har liten kommunikasjon. Derfor kunne de aldri samlet seg som en gruppe som kunne gjøre motstand mot koloniseringen av territoriene.

6. Nevn to eksempler på hvordan forvaltningspolitikken overfor samene ble praktisert.

Der ble praktisert på to områder. 1- På skolen, kunne barna ikke få undervisning på samisk språk det var bare på norsk. 2- Det var bare nordmenn/ ~~norsk~~ som hadde tilgang til jordbrukspolitikk fordi samer ^{ikke} kunne norsk.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

I paragraf 110 står det at myndighetene må gjøre forholdene slik at samene føler seg til rette i samfunnet. Det vil si at myndighetene sørger for å styrke og bevare samisk språk og kultur.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Nordisk sameråd sørger for at samene blir betraktet på lik linje med ^{andre} ~~asamer~~ i alle nordiske land. De jobber på områdene som samisk litteratur, språk, teater, kunst, musikk, osv. Ogset Radio og samer på T.V.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

I gamle dager hadde ^{var} noaiden forbindelse med mellom menneskene, gudene og ordene. Han fungerte som helbreder, sosialarbeider og historieforteller.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Lars Levi Læstadius var leder av bevegelsen med konservativt syn på kristendommen. Han var mot alkoholbruk osv. Det påvirket samisk
for samme også

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?
Lars Levi Læstadius var leder av bevegelsen med konservativt syn på kristendommen. Han var mot alkoholbruk osv. Det påvirket samisk for samme også

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Jay ~~er~~ bekymret fordi hun synes at dagens unge kaster bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å bestemme seg ~~over~~ ~~for~~ å finne ut hvem de er og hva de vil med livet sitt.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Denne gruppen er laget av ungdommer på 20-30 årene som aner ikke planlegge fremtiden eller å realisere sine drømmer. De bare lure på om de skal bli advokater eller fotografer.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Når hun snakker om 'fordi-generasjonen' ^{omtaler} ~~men~~ hun de unge som får støtte av foreldrene sine. Og ~~de~~ får en god posisjon i samfunnet. ~~Hun synes det er ikke trykkelig~~ er ikke trykkelig i virkeligheten fordi de er avhengig av sine foreldre.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Han dro tilbake til skolen fordi han kommet til sin full rette og føle at utdanning er viktig for å ^{ha} en god karriere. Han synes utdanning spiller en viktig rolle for å etablere seg.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gyldne tiår" er den ungdomstiden nå man tenker at ^{man} ~~han~~ har hele livet igjen for å oppnå sitt ~~mål~~ sine mål.
2. Den perioden i livet som påvurker voksen livet i stor grad er tjueårene.
3. På midten av 2000-tallet oppsto ord som kidults og twixters i USA.
4. Økte valgmuligheter er en konsekvens av økt individualisering.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det ikke så mye som må realiseres i trettiårene.

C. Alternative uttryksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som forsørget dem.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper blir dyktighet dyrket.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret på grunn av denne usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har støttet på skolen igjen.

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston hadde/ble/va død,
- å spille spille ble en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spille på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve/ha, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge var utgitt utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes gikk fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handler om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere hadde ~~hadde~~ opplevde
- å fortelle en krig, og boka forteller at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde ~~gjorde~~ gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig lesing ~~lesing~~ lesing en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortelt ~~fortelt~~ fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forvandlet moren seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt ble ~~ble~~ forvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realisere seg ~~seg~~ oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventes hele tiden å få en jobb som
- å betale er godt betalt, slik at det er

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva er det livet byr på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten ble
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke var så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
 å leve om alt dette, hvis hun hadde levd.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene
 (derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli derfor kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i 30-årene.
 (for) Mange av dagens 20-åringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli
 (av den grunn) Mange av dagens 20-åringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, av den grunn kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av den viktigste periodene i livet.

Hvilken periode synes du er mest viktig/viktigste enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er på ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere andre omtrent 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

Den oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun hender at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Stadig flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vert på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i Stor grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ønsker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner oss helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, datidens verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Det vil halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å lage/spise maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere andse som er interessert i abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo.

Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene vansett bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer særlig omkring i Oslo, og er allerede på utkikk for nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter på på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

"DET VIDUNDERLIGE"

'Det vidunderlige' er en viktig uttrykk i Et Duskehjem. Nora bruker dette uttrykket ofte gjennom hele stykket. Men dette ordet uttrykket har forskjellige betydninger som er avhengig av kontekst. For eksempel bruker Nora 'det vidunderlige' i den første akten for å beskrive sitt tilsynelatende lykkelige liv. Men i andre akt når hun sier ^{dette} ~~det~~ ^{så} det for å antyde noe annet.

I ^{den} ~~and~~ ^{den} andre akten ~~er~~ virker Nora temmelig nervøs og fryktelig redd fordi krogstad har ~~gjort~~ ^{skrevet} et brev til Torvald som vil avsløre den forbrytelse som Nora har begått. Nora er maktløs og kan ikke ~~forand~~ ^{gjøre} endre noe. Hun kan ikke åpne postkasse heller fordi det er Torvald som ^{har} ~~såge~~ ^{hå} for nøklene.

Imidlertid prøver hun å utsette det ^{katastrofi} som skal skje ved å gjøre Torvald opptatt med andre ting. Plutselig blir hun overveldende ~~over~~ og sa til Fwlinde at hun går og vent på det vidunderlige. Her, ~~vidunderlig~~ >> for Nora er den håp som hun har fra Torvald. Hun synes at Torvald elsker henne ~~så~~ og derfor vil han redde Nora ved å ~~betale gjeld~~ ^{ta} skyld på seg selv.

Etter min mening ~~er~~ ^{er} det litt dumt av Nora å tenke slik. Hun vet at Torvald er så opptatt av sin sykte. Og ~~han~~ ^{han} har aldri Men kanskje Nora tenker sånn fordi hun ^{ikke} har noe annet å gjøre. Hun har ^{alltid} ~~alltid~~ vært preigitt Torvald.

Deretter får vi vite at 'det vidunderlige' skjer ikke. På dette tidspunktet blir det innlysende at Torvald ikke elsker Nora. Han ~~sa~~ ^{sier} at 'Ingen ofrer sin ~~øre~~ ^{sjel} for sin kjærlighet' og Nora ~~svarte~~ ^{svarer} at 'tusen kvinner har gjort dette'. Nå forteller Nora at 'det vidunderlige' vil ikke skje. Alt er kystalklaet for Nora. Hun blir trist og deprimeret fordi nå er hun klatt over sin posisjon i Torvalds hjem.

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 3113

Date/Dato 31. juli

Course/Kurs ISSN 0130, Intensivt Mellomkurs i Norsk, trin III

Page/Side 2 of 2

Do not write
in this space

Nora har fått vite om at Torvald ikke elsker henne i virkeligheten.

For å bekke avslutningen kan vi si at det er 'det vidunderlige' som fremhever virkeligheten til Nora. Og hun får vite om at hun ^{alltid} har vært uten noe betraktning for Torvald. Hun vet nå at hun har ^{base} vært lekende og sangfugl for Torvald og han har aldri betraktet henne som et menneske.

Sist men ikke minst ~~var~~^{er} det en velsignelse for Nora at 'det vidunderlige ikke skjer ikke'. Det oppfordrer Nora å skille ut av 'Et dukkehjem' for å søke for sitt identitet.